

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей"
Передплата на рік \$4.00.

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не зберігає, а, крім того, дописувачів ви-
разно зазначає, що бажав звороту своїх рукописів на свій ризик, а не помічених
та залучить поштовою маркою на її пересилку.

ЧИ ПОВОРОТ ДО КАПІТАЛІЗМУ?

Телеграма з Лондону під датою 2. червня доносила, що
російський совітський міністер торговлі і промислу Леонід
Красін, який прибув до Лондону в останній день мая, широко
розмовляв, коли репрезентант робітничого днясника "Дейли
Геральд" запитав його про Леніна, чи не змінив Ленін комуні-
зму. А далі Красін мав сказати тоді до представника "Дей-
ли Геральд" наступне:

"Розуміть, наша нова селянська політика є економіч-
ною уступкою, однак це не є зворотом, ані це не означає, що
ми є на тоці підданця. Наші заграничні зносини також ви-
магають деякого компромісу, однак це не означає, що ми пе-
рестали бути комуністами, або що Росія стає капіталістичною
державою. Ми говорили з самого початку, що поки європей-
ська революція не посідає за російською революцією, Росія
мусить до певного степеня і до якогось часу йти на компро-
міс. Що ми передбачали, тепер робить ся — ніщо більше".

В отих словах Красін містить ся коротка відповідь на
всі крики капіталістичної преси в останніх часах, що, мовляв,
більшовики в Росії занежують комунізм і привертають капі-
талізм.

І дійсно, радість буржуазної преси, що більшовики від-
ступають від комунізму — передчасна. Правда, в радянських
республіках Росії, України і інших нема ще повного комуні-
стичного устрою, правда, що радянська власть дозволила се-
лянству на вільну дрібну торгівлю збіжжям, яке йому остане по
заплаті (збіжжю) державного податку, правда й те, що за-
граничним капіталістам радянське правління готове уділяти
концесії, — однак це все зовсім не говорить про хиткість
правління в радянських республіках комуністичної партії, ані
про поворот радянських республік до капіталізму. Навпаки,
комуністи чують ся тепер досить сильними і йдуть на зустріч
домогам селянства та дають концесії заграничним капіталі-
стам — ради збільшення продукції в краї, ради відбудови
промислу, ради піднесення і укріплення соціалістичної республі-
ки. Се хвилеві уступки, се незначні збочення на великій дорозі
до комунізму, щобі дійти до того-ж комунізму. Внутрішні і
зовнішні обставини радянських республік під теперішню хви-
лю заставили комуністів зробити ці уступки, вони заставили їх
примирити ся до хвилі, щобі сим способом укріпити пролетар-
ську власть в радянських республіках та забезпечити комуні-
зму в будучині. Се не поворот до капіталізму, се хвилевий
стратегічний відступ — в інтересі самого комунізму.

Що властиво за "трік" зробила правляча комуністична
партія в Росії, щобі селянам дозволено на дрібну торго-
вую збіжжю по оплаті державного податку? На сю тему
написав в "Правді" статтю комуніст І. Струков. Він каже там,
що одним з головних умовів повалення буржуазно-поміщиць-
кого ладу в Росії був союз робітників і селян. Натиском сего
союзу під проводом комуністичної партії і зістали скінчені ка-
піталісти, поміщики і генерали, а разом з ними і їх люкаї —
есери і меншевики.

Щобі закріпити перемогу, комуністична партія негайно ро-
бить крок, яким закріплює союз селян з робітниками вже на
початку реальних інтересів селянської маси. Ці інтереси в першу
чергу заключаються в тім, щобі дістати всю землю в свої руки
на основі поодинокого господарства. Тут проявилась дрібно-
буржуазна природа селянства. Се домогане селян необхідно
було сповнити, щобі селянин бачив, що вирішити земельне
питане в інтересі селянства може лише диктатура пролетарі-
ату.

"Сею уступкою, говорить Струков, ми досягнули те, що
у селянина появил ся реальний стимул (заохота) до боротьби в
обороні радянської влади, завдяки тому ми дістали спромо-
гу утворити червону армію, силу котрої білогвардійські чере-
пи випробували на собі. В результаті, не дивлячись на уступ-
ку, радянська власть, диктатура пролетаріату укріпилась".

"Тепер перед новим етапом розвитку пролетарської рево-
люції, перед етапом її господарського укріплення наша партія
виходить із того-ж учота дійсуючих в революції сил, із то-
ї-ж тактики поведіння цих сил, т. е. пролетаріату і селянства.
І наша партія се робить, іде на компроміс в інтересах дальшо-
го укріплення пролетарської диктатури, а не її ослаблення, а не
реставрації буржуазного режиму, як сего хотілось би панам
есерам. Розуміть, се, ці уступки означають зигзаг, ухилене
на бік від нашої прямої дороги до комунізму, продовжують
сю дорогу, але загальний напрям не змінює ся. Уступити в
час і уміло, се значить в останній рахунок вірніше і твер-
ше піти до своєї цілі. Іменно так значить мають всі наші у-
ступки селянству, в наслідок котрих все більше і більше ся се-
лянська маса освободжує ся від буржуазного впливу і ам-
плітуда (віддал) хитань селянства в сторону буржуазії за-
гальною і в цілому зменшує ся. Ту силу, на-котру завідали
числили і опирались есери, комуністична партія все більше пе-
ретягає на свою сторону і звертає її проти них же і проти
тих, хто стоїть за їх спиною. Уміти се зробити, уміти при не-
імовірно трудних умовах використати дрібно-буржуазну
масу для укріплення пролетарської диктатури, для торжества
комуністичної революції, — се не банкрутство, а вищий прояв
життєспосібності партії пролетаріату, революційної гнучко-
сти її тактики, її рішучості, мужества, далекозористі і віда-
ності своїй справі".

Ось чим на ділі є тимчасові уступки селянству в Росії! Се
не банкрутство комунізму і не поворот до капіталізму, а умі-
лий тактичний крок, щобі використати дрібно-буржуазне се-
реднє селянство для укріплення диктатури пролетаріату і оста-
точної перемоги комунізму.

Що-ж знова до надавання концесій заграничним капіталі-
стам, то в тім також нема нічого страшного, коли концесії на-
дає ся в тих частих краї, де промисл є в розвиненій. Конце-
сії надає ся зрештою лише на якийсь час і діяльність загра-
ничних капіталістів є обмежена спеціальними законами. По-
управі даного часу, місця, на котрих є надані концесії, перехо-

дять знова під контроль радянського правління. Крім се-
го в радянських республіках нема більше приватних банків ані
акційних корпорацій, а загранична торгівля змоніополізована
державою, отже нема страху, що заграничний капіталіст мо-
же в радянській республіці розсапожити ся і піти на капіталістич-
ний лад експлуатувати або заводити в ній капіталістичні по-
рядки.

Але і на сей компроміс з заграничними капіталістами ко-
муністи в радянських республіках пішли лише тому, що, як
заявив Каменев на X Конгресі Рос. Комуністичної Партії, в
жоднім іншій великій промисловій краї не вибухла рево-
люція. Коли-б се було стало ся, себто коли-б в одній або в
двох більших країх вибухла була революція і до влади прий-
шов пролетаріат, то Росія змогла би була обміняти ся з тими
крайми своїми продуктами, або вірніше, вона змогла би бу-
ла дістати від них ті необхідні її речі, яких вона сама не може
зробити. Тоді не було би тих всіх торговельних переговорів і
договорів, концесій і т. п. А що революція не поширилась
на жодний інший великий промисловий край, то комуністи
радянської федерації мусили почати говорити про торгівлю
і концесії з капіталістами західних промислових країв.

Однак можна надіятися, що як на полі бою з капіталі-
стами західних країв більшовики вийшли побідносно, так і не
програвуть вони в мирних торговельних зносинах з тими са-
мими капіталістами. Уже сам факт, що капіталісти західних
країв мусили залишити безупинну боротьбу проти
радянських республік і почали наважувати з ними торговельні
зносини, вже сей факт промовляє в користь радянських ре-
спублік і свідчить про перемогу комуністичної ідеї.

Поки політична власть в радянських республіках мають
комуністи, має пролетаріат; доти нема страху, що там насту-
пить поворот до капіталізму. Навіть хвилеві уступки напів-
буржуазним елементам в тих країх і заграничним капіталістам
в останній рахунок йдуть на закріплене пролетарської влас-
ті і перемоги комунізму.

Г. Зіновєв.

ПЕРЕД ІІІ. КОНГРЕСОМ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Докінчене.)

В особі Сераті і його най-
ближчих однодумців ми в дій-
сності ведемо боротьбу з по-
слідами "могіканами" змо-
дєризованого і "зреволуційо-
ваного", на італійський лад
прикрашеного і примаженого
кавікцизму.

В особі Сераті і його най-
ближчих однодумців ми в дій-
сності ведемо боротьбу з іта-
лійською більші "революційо-
ю" ріжкоманітністю двапо-
ловинного Ітернаціоналу. У-
ступити теперішнім поглядам
Сераті означає уступити два
зловонному Ітернаціоналу
і тим самим дати один па-
лець ІІ. Ітернаціоналові. Ось
чого не пам'ятають декотрі з на-
ших сторонників, наприклад
в Німеччині.

В об'єднаній комуністичній
партії в Німеччині, як відомо,
також дала ся зауважити дея-
ка криза. Чи ся криза зачепила
тільки верхи партії, чи затро-
нула вона також широкі маси
членів партії, покимо сказа-
ти трудно.* Будемо надіятися
ся, що хоробро затронуті тіль-
кі верхи. Війнишнім приводом
для виявлення недоволених по-
літикою Виконавчого Комітету
Комуністичного Ітернаціона-
лу в Німеччині посудили іта-
лійські справи. Частина наших
сторонників в Німеччині була
занепокоєна тим, що на з'їзді
в Ліворно сторонники кому-
ністичного Ітернаціоналу ока-
зались в меншості. Виступле-
не тов. Сераті з Комуністично-
го Ітернаціоналу ці наші ні-
мецькі товариші поясняли без-
потрібною непримиримістю
Виконавчого Комітету, не роз-
уміючи того, що відомити ся
від жаждани виключення рефор-
мистів з італійської партії бу-
ло би рівночасно повний ідей-
ний капітуляція ІІІ. Ітернаціо-
налу. П. Леві заговорив про
"механічні" розколи, котрі
бувають би робить Виконком
Комітету. Леві став повто-
ряти меншевицькі обвинуваче-
ня проти Комітету.

Та є і серед комуністів лю-
ди, що люблять тов. Завісиди
в більшості, і котрі не розумі-
ють того, що інтереси проле-
тарської революції часом при-
казують жодяко з того, щобі
меншість неуклібно і без вага-
ня заявила більшість: "Тут
стою я, я не можу інакше". Та-
ке іменно положення утворилось
для наших приятелів, італій-
ських комуністів.

В Німеччині в обороні Сераті
виступив член Центрально-
го Комітету Об'єднаної Німеч-
кої Комуністичної партії, тов.
Леві. На основі тих всіх до-
кументів і відомостей, котрими
ми розпоряджаєм ся, ми, чле-
ни Виконавчого Комітету Ко-
муністичного Ітернаціоналу,
всі однодушно приходимо до

того висновку, що тов. Леві до-
зиду в Ліворно, і на самім
з'їзді в Ліворно, і після него
систематично підтримував тов.
Сераті проти італійських ко-
муністів і, тим самим, проти
Виконавчого Комітету. Після
нашого переконання, італійські
справи являють ся тільки на-
годою для тов. Леві. На ді-
лі-ж та опозиція, котру він ро-
бить Виконкому Комітету
на викликання його недоволе-
нем з нашої загальної політики
і з нашої оцінки німецьких
справ. Тов. Леві пробує утво-
рити правє крило в об'єднаній
комуністичній партії в Німеч-
чині. Тому вповні природно,
що він пробує зробити те са-
ме і на міжнародній арені, з
особи в Італії. Слабі спроби
зганяувати правє крило
Комітету тов. Леві робив
вже на передодні ІІ Конгресу
і на самім сїм конгресі. Сї
спроби тоді не увінчали ся у-
спіхом, і надіємо ся, не увінча-
ють ся і тепер.*

Лиха біда — початок. Трудно
було зробити першу вели-
ку політичну помилку. А те-
пер, коли П. Леві уладось у-
творити на сїй ошибочній плат-
формі першу групу, ся група з
неминучістю буде старати ся в
кожодім питанні протиставляти
Виконавчому Комітету Ко-
муністичного Ітернаціоналу.

Подібне явище замічаєть ся
і в Чехословаччині. Тов. Шме-
раль видко переживає речення
оппортуністичних настроїв і
також пробує утворити шось
в роді правого крила комуні-
стів. Які будуть результати
зусиль тов. Шмерля, ми не
знаємо еше. Ми пишемо сї
рядки на передодні чехосло-
вацького конгресу, але чим би
не скінчив ся зїзд, зовсім пев-
но і в рядках чехословацького
руху правє крило зганяєть
ся.

Все се разом взяте заставляє
нас по можности прискорити
ІІІ Конгрес Комітету. Кому-
ністичний Ітернаціонал є та-

* Разом з тов. Леві зі складу Цен-
трального Комітету Об'єднаної Ні-
мечкої Комуністичної Партії висту-
пав також тов. Кларя Цеткін. Ми
глибоко переконані, що її виступле-
не пояснить ся дійсно непорозумі-
нем. При кожодім новім політичнім
перегрудуванні є неминучі з почат-
ку випадки виступаючих і прихили-
ня до тої або іншої сторони. До
таких епізодів, надіємо ся, відносить
ся також і виступлене тов. Кларя
Цеткін. З многих розмов з нею під-
час її поїзду в Росії, з того, як зна-
менито представала вона Комітету
на французьким конгресі в Тур, зі
всїх її минулих робіт ми приходимо
до того висновку, що вона на вся-
кий випадок не може бути організо-
торкою правого крила комунізму. Як
тільки положення внісуть ся, ми гл-
боко переконані, що тов. Цеткін не-
рестане покривати своїм авторитетом
групу, якою руководить тов. Леві.
Будемо надіятися, що се відносить
ся також і до тов. Дайміга та решта
товаришів, що разом з Леві виступа-
ли з рядів Центрального Комітету
Об'єднаної Комуністичної Партії в Ні-
меччині.

* Після останніх відомостей, вір-
не перше.

кою організацією, котра мен-
ше всего може мирити ся з не-
застійно, з розлізлостю. Кому-
ністичний Ітернаціонал пови-
нен утворити повну ясність від-
носно кожоді з партій, вже на-
лежачих і бажючих належати
до Комітету. Ми хочемо
мати Ітернаціонал діла, між-
народну організацію, вилиту з
одного кусника, єдину, все-
світну комуністичну партію з
окремими галузями в ріжних
крайх. Ми в жоднім случаю не
повинні гнати ся за кількістю
на шкodu якості. Виконавчий
Комітет Комуністичного Ітер-
націоналу повинен працювати
в таких умовах, щобі кріп-
ка, міжнародна пролетарська
дисципліна була забезпечена.
Если ті чи інші великі партії
недоволені з того чи іншого
вижого рішення Комуністич-
ного Ітернаціоналу, їх закон-
не право є апелювати до все-
світнього Конгресу Комітету.
І Виконком Комітету нароч-
но приспінює всесвітній Кон-
грес, щобі дати спротиву всім
недоволеним з тої або іншої
постанови апелювати до сего
Конгресу. Тільки так організа-
ція Комітету буде ставати
споеною і однодушною, тіль-
кі так всі партії, належачі до
Комітету, навчаться ся оборо-
няти свої права і виповняти
свої обовязки.

Ми підсумовуємо тепер ці-
лу полосу в розвитку Комуні-
стичного Ітернаціоналу. В
протязі 7 місяців, промину-
вших від часу ІІ Конгресу Ко-
мітету, цілий ряд партій пере-
вів широку дискусію над теза-
ми ІІ Конгресу. Ми одержали
за сей час ряд блискучих по-
бід над реформістичними і
півреформістичними елемента-
ми. Ми мали величезний у-
спіх в такім краю, як Франція.
Ми знаємо, що і там неминучі
еще відомі речення і хитання,
але в основнім, з грубого ро-
бота розмежована виповнена
у Франції. Ми бачимо особли-
во зі знаменитих статей тов.
Варіна і інших співробітників
"Комуністичного Бюлетеня",
що у Франції є рухуюча ко-
муністична група, з котрою у
нас є повна однодушність і аб-
солютна солідарність у всіх
більших питаннях французько-
го і міжнародного робітничо-
го руху. Ми бачимо також, що
такі ділячі, як тов. Кашен, умі-
ють чесно і мужливо відстоювати
той прапор, під котрий вони
стади. Ми не сумніваєм ся ні
на одну мінуту, що францу-
ська партія скоро стане кому-
ністичною партією в повнім
значінні того слова і що перед
нею лежить велика будучність.

Комуністичний Ітернаціо-
нал мав за 7 місяців дуже се-
ріозні успіхи. Також в боротьбі
проти Жовтого Амстердам-
ського Ітернаціоналу Профсо-
юзів. І в Німеччині, і у Фран-
ції в профсоюзах кипить бо-
ротьба "між Москвою" і Ам-
стердамом. Тактика, намічена
ІІ Конгресом Комітету в пи-
тання про Профсоюзи, без сум-
ніву оправдала себе. Маючи
ся відбуті після ІІІ Конгресу
Міжнародна Конференція Чер-
воних Профсоюзів в Москві
підведе підсумок сїй нашої бо-
ротьби. Міжнародна Конфе-
ренція Червоних Профсоюзів і
ІІІ Всесвітній Конгрес Ко-
мітету будуть розділені ко-
ротким протязом часу. Ро-
бота цих двох Конгресів по-
винна бути звязана внутріш-
ною єдністю. Кожодій з них
доповнить друг друга. Але
рядом з нашими успіхами ми
повинні бачити також і ті не-
безпеки, котрі нам загрожу-
ють.

Ми викажемо достаточну і-
дейно непримиримість в від-
ношенні до "лівих" путаників
анархістичного толку, пробу-
ючи збити з правильної дороги
міжнародний робітничий рух.
ІІІ Всесвітній Конгрес поста-
вить питання про сїх "лівих"
реформ. Але ми будемо, по-
крайній мірі, стільки-ж непри-
миримими в відношенні до
тих, хто пробує утворити прав-
є крило в Комітеті. В ни-
нїшню перехідну хвилю тре-
ба особливо твердо держати
керму комуністичних партій у
всїх тих країх, де проявляють
ся тенденції в душі Сераті і Ле-
ві. Маючий ся відбуті ІІІ
Всесвітній Конгрес, ми упевні
в сїм, поправити хитаючих ся,
відірве ошибаючих ся, під-

штовхне відстаючих і, об'єднав-
ши все, що є революційного і
комуністичного у всім міжна-
роднім робітничім русі, утво-
рить еше більше споену ітер-
національну боеву організацію
всесвітнього пролетаріату.

Відомо, що кооперація ра-
дїш розвивалась в інтензивних
галузах сільського господар-
ства. Найбільш інтензивними
формами його були садівниц-
тво, огородинство, виведен-
ня насіння і ріжні форми скотар-
ства. В цих галузях ми бачимо
зараз досить багато спекуля-
тивних організацій, які звуть
себе кооперативами. Засно-
увались вони так: тепла компа-
нія складалась п'яма, скупову-
вала через нанятих агентів пев-
ного рода продукти, продава-
ла їх і мала на сьому чималу
дівіденду.

Візьмім для приміру "това-
риства" садівників і огородин-
ків. Через своїх агентів вони
іноді роблять багато діла, а-
ле не являють ся ні в якій мірі
кооперативами. Вони капасту
і отрки полять, поставлять о-
городину і садовину, як сир-
так і пересушену на построя-
них ними сушнях, скуповують
насіне, ведуть цілі підприєм-
ства (пітомники, консервні
фабрики і т. и.), — словом,
ведуть роботу в таких розмі-
рах, яким можуть позаздрити
середньої марки торговельні
компанії. Але мусимо сказати,
що і ціна сїм кооперативам
така-ж, як капіталістичним
компаніям.

Кооперативна суть таких ор-
ганізацій видна для всякого,
хоча вони завжди вишукують фі-
говий листочок, яким би мож-
на було покрити свою капіта-
лістичну природу: роблять до-
говори з кооперативами, на
селлах приймають їх своїми
членами (пайщиками) і т. и.,
і нарешті оголошують себе
"союзом кооператив".

Діло вони ведуть здебіль-
шого агентами, або конто-
рами, себто самою грабіжниць-
кою формою роботи. Ім нема
ніякого діла до того, як зо-
рганізована праця в периферії,
в тих селянських кооперати-
вах, які дають їм продукти. Ім
потреба тільки одно: дешево
купити, дорожше продати.
При теперішнім господарським
занепаді і скажених цінах на
продукти, вони дуплять з Ра-
дянської влади "конисіжних"
20%, хоч за мирних часів їм
оставало 1—5%.

Очевидно, що справжню ко-
оперативу в сїй галузі нам тре-
ба шукати не тут. Щоб її знай-
ти, ми мусимо спустити ся від
всїх центральних, краєвих,
губерніяльних і районних со-
юзів до самих низів коопера-
ції, до села.

На селлах ми бачимо теж
ріжкоманітно зорганізовані с-
т. кооперативи. Часто буває,
що якесь кредитове товари-
ство вистроїло сушню, для я-
кої скуповує у хазяїнів огоро-
дину і садовину, пересушує її
нанятими руками і продає.
Іноді се товариство має свій
кладовий, по якому дає
огородину і виводить насіне
нанятими руками. Воно не від-
того, щоб між ділом скупову-
вати шетину, роги, прядиво.
Така "кооператива" — звичай-
на лавочка. Ріжниця між ним
і "союзом" та, що він має діло
прямо з хазяїнами. Сї "коопе-
ративи" залишилися від капі-
талістичних часів і їх же та-
ка-ж доля, як і всяку капіта-
лістичну фірму. З ними прихо-
дить ся рахуватись тільки по-
ки влада не збудувала свого а-
парату, який би замінив їх.

Але рядом з такими "коопе-
ративами" підчас революції у-
творилось чимало справжніх
трудових кооператив. Вони
ставлять собі ріжні спеціальні
завдання, які виконують ся тіль-
кі працюю членами кооперати-
ви.

Відомо багато огородинх
кооперативів, які на спільній
землі ведуть гуртом роботу і
ділять продукти по роботі. Сї
кооперативи утворюють ся
здебільшого в містах робітни-
ками, ремісниками і всякою
канцелярською біднотою. Го-

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

Відомо, що кооперація ра-
дїш розвивалась в інтензивних
галузах сільського господар-
ства. Найбільш інтензивними
формами його були садівниц-
тво, огородинство, виведен-
ня насіння і ріжні форми скотар-
ства. В цих галузях ми бачимо
зараз досить багато спекуля-
тивних організацій, які звуть
себе кооперативами. Засно-
увались вони так: тепла компа-
нія складалась п'яма, скупову-
вала через нанятих агентів пев-
ного рода продукти, продава-
ла їх і мала на сьому чималу
дівіденду.

Візьмім для приміру "това-
риства" садівників і огородин-
ків. Через своїх агентів вони
іноді роблять багато діла, а-
ле не являють ся ні в якій мірі
кооперативами. Вони капасту
і отрки полять, поставлять о-
городину і садовину, як сир-
так і пересушену на построя-
них ними сушнях, скуповують
насіне, ведуть цілі підприєм-
ства (пітомники, консервні
фабрики і т. и.), — словом,
ведуть роботу в таких розмі-
рах, яким можуть позаздрити
середньої марки торговельні
компанії. Але мусимо сказати,
що і ціна сїм кооперативам
така-ж, як капіталістичним
компаніям.

Кооперативна суть таких ор-
ганізацій видна для всякого,
хоча вони завжди вишукують фі-
говий листочок, яким би мож-
на було покрити свою капіта-
лістичну природу: роблять до-
говори з кооперативами, на
селлах приймають їх своїми
членами (пайщиками) і т. и.,
і нарешті оголошують себе
"союзом кооператив".

Діло вони ведуть здебіль-
шого агентами, або конто-
рами, себто самою грабіжниць-
кою формою роботи. Ім нема
ніякого діла до того, як зо-
рганізована праця в периферії,
в тих селянських кооперати-
вах, які дають їм продукти. Ім
потреба тільки одно: дешево
купити, дорожше продати.

При теперішнім господарським
занепаді і скажених цінах на
продукти, вони дуплять з Ра-
дянської влади "конисіжних"
20%, хоч за мирних часів їм
оставало 1—5%.

Очевидно, що справжню ко-
оперативу в сїй галузі нам тре-
ба шукати не тут. Щоб її знай-
ти, ми мусимо спустити ся від
всїх центральних, краєвих,
губерніяльних і районних со-
юзів до самих низів коопера-
ції, до села.

На селлах ми бачимо теж
ріжкоманітно зорганізовані с-
т. кооперативи. Часто буває,
що якесь кредитове товари-
ство вистроїло сушню, для я-
кої скуповує у хазяїнів огоро-
дину і садовину, пересушує її
нанятими руками і продає.

Іноді се товариство має свій
кладовий, по якому дає
огородину і виводить насіне
нанятими руками. Воно не від-
того, щоб між ділом скупову-
вати шетину, роги, прядиво.
Така "кооператива" — звичай-
на лавочка. Ріжниця між ним
і "союзом" та, що він має діло
прямо з хазяїнами. Сї "коопе-
ративи" залишилися від капі-
талістичних часів і їх же та-
ка-ж доля, як і всяку капіта-
лістичну фірму. З ними прихо-
дить ся рахуватись тільки по-
ки влада не збудувала свого а-
парату, який би за